

Dilemma: hoeveel Corona kan onze welvaart hebben?

Posted on 21 maart 2020 by Syp Wynia

De Corona-crisis zet letterlijk alles op losse schroeven, van leven en dood tot het gezinsleven, het maatschappelijk leven en de welvaart van nu en later. Over de dilemma's die daarmee samenhangen gaan de meeste bijdragen in deze Wynia's Week. Van cruciaal belang is het antwoord op de vraag hoe lang de verregaande maatregelen gaan duren. Is het denkbaar dat het deels stilleggen van de economie uiteindelijk minstens zo erg is – misschien ook voor de volksgezondheid – als het Coronavirus zelf?

Als er een verschil is tussen de maatregelen die het kabinet-Rutte neemt in vergelijking met veel andere Europese landen, dan is die dat het kabinet terugdeinst om de (economische) gevolgen groter te laten zijn dan strikt nodig is. Die keuze wordt (of werd, dat is niet helemaal duidelijk) door premier Rutte zowel virologisch als – minder duidelijk – economisch onderbouwd. Ook geeft hij maatschappelijke overwegingen voor zijn terughoudendheid.

Hinken op verschillende gedachten

In het begin van de week, op maandag 16 maart, gaf Rutte aan dat het immuun worden van een substantieel deel van de bevolking centraal stond, samen met het niet overbelasten van de afdelingen intensive care van de ziekenhuizen. Hij hoopte op een 'vlakke' curve aan besmettingen, ook omdat hij denkt dat dan een tweede golf van ziektegevallen onwaarschijnlijk is.

Vanuit die gedachte wil Rutte Nederland minder op slot dan andere landen. Maar voor het (aanvankelijke) niet-sluiten van verpleeghuizen gaf hij ook als reden dat grootouders dan hun kleinkinderen niet meer kunnen zien. En voor het niet-sluiten van de grenzen gaf hij aan dat hij niet graag zou zien dat zo ook het goederenvervoer zou worden belemmerd. Zoals hij voor zijn aanvankelijke weigering om de scholen te sluiten ook (mede) economische overwegingen gaf.

Rutte's geitenpaadje

Het kabinet hinkt dus op verschillende gedachten, waarbij de zuiver medische niet per se de enige zijn, al leek Rutte in het idee van de 'groepsimmuniteit' een typisch *geitenpaadje* te hebben gevonden om de kool (minder zieken en doden) en de geit (economische en sociale ontwrichting) met elkaar te verenigen. Maar middelen tegen alle kwalen bestaan niet, zo bleek ook hier al snel. De groepsimmuniteit was op woensdag al niet meer het doel, maar het bijproduct. Verder veranderde Rutte zijn koers niet, al is er alle kans dat veel van wat hij niet wil op enig moment alsnog onafwendbaar wordt.

Is het immoreel om niet uitsluitend het korte termijndoel van zo weinig mogelijk zieken en doden na te streven, maar daar ook andere invalshoeken en lange termijnafwegingen bij te betrekken? Daarover gaan bijna alle artikelen in deze Wynia's Week. Alle auteurs lopen op hun manier langs de ravijnen van de Corona-dilemma's. Waarbij meteen aangetekend, dat de Corona-crisis niet alleen voor veel maatschappelijke samenhang, maar evenzeer voor maatschappelijke stress zorgt, inclusief ruzies op bijkans virologisch-theologische grondslag.

De week: groepsimmuniteit, economie of

beschaving, hamsteren…

De bijdragen **van Wim Groot & Henriëtte Maassen van den Brink** aan deze Wynia's Week zowel als de bijdrage van **Karel Beckman** gaan ieder op hun eigen wijze over de vraag met welk (economisch) beleid de beschaving nu het best gediend is. **Eduard Bomhoff** ziet KLM failliet gaan, maar ontleent hoop aan de naderende lente. **Sander Boon** ziet Corona niet als oorzaak, maar slechts als lont in het monetaire en financiële kruitvat. **Paul Hekkens** beschrijft in zijn uitvoerige weekboek wat er gebeurde tussen maandagavond en vrijdag, van de speech van premier Rutte tot de speech van koning Willem-Alexander. **Sebastien Valkenberg** ziet in deze Corona-crisis de terugkeer – van nooit weggeweest – van de nationale staat. **Willy Hemelrijk** vertaalde een bericht uit Italië, waaruit blijkt dat de Italianen helemaal niet zo ijverig deelnemen aan hun 'lockdown' als de regering-Conti wel zou willen. En **Jan Zandbergen** schetst zijn persoonlijke overdenkingen, van het schimmelende schapenkaasje via de Spaanse griep tot het actuele hamsteren van wc-papier.

Niet tornen aan de parlementaire democratie

Er was deze week ook nog een debat in de Tweede Kamer, waarin het Corona-beleid van het kabinet-Rutte ter discussie stond. Dat beleid en dat debat leidden tot opmerkelijke neveneffecten, inclusief die bij sommige politici, journalisten en anderen die van mening zijn dat de parlementaire democratie zichzelf nu maar beter even (deels) buitenspel kan zetten, evenals suggesties om zich nu kritiekloos achter het leiderschap te scharen. Dat zijn even verrassende als gevaarlijke ideeën. Corona mag in geen enkel opzicht tornen aan de beschaving.

Video!

Samen met Pim van Galen maakte ik aansluitend aan het Kamerdebat van woensdag 18 maart de volgende video voor YouTube. Veel kijk- en leesplezier met deze Wynia's Week!